

KÜÇÜKLERİN KORUNMASI KONUSUNDA MAKAMLARIN

YETKİSİNE VE UYGULANACAK YASAYA İLİŞKİN

SÖZLEŞME

İş, bu Sözleşmeyi imzalayan Devletler,

Küçüklerin korunması konusunda makamların yetkisine ve uygulanacak yasaya ilişkin ortak hükümleri saptamak isteği ile,

Bu konuda bir Sözleşme yapmaya karar vermişler ve aşağıdaki hükümler üzerinde anlaşmışlardır:

MADDE: 1

Küçüğün mutad meskeninin bulunduğu Devletin gerek kazai, gerekse idari makamları, İşbu Sözleşmenin 3 ve 4.ncü maddeleri ile 5.nci maddenin 3.ncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, küçüğün şahsını veya mallarını korumaya yönelik tedbirleri almaya yetkilidirler.

MADDE : 2

Birinci maddeye göre yetkili olan makamlar, kendi iç hukuklarının öngördüğü tedbirleri alırlar,

Anılan tedbirlerin konulması, değiştirilmesi ve sona erdirilmesi için gerekli koşulları bu iç hukuk belirler. Bu tedbirlerin gerek küçüğün üçüncü kişilerle olan ilişkileri üzerindeki etkilerini, gerekse, kendisine bakan kimseler veya kurumlarla olan ilişkileri üzerindeki etkilerini de yine bu hukuk düzenler.

MADDE: 3

Küçüğün uyruğu olduğu Devletin doğrudan iç hukukundan doğan bir otorite ilişkisi, tüm Sözleşen Devletlerde tanınır.

MADDE : 4

Küçüğün uyruğu olduğu Devletın makamları, küçüğün çıkarınının gereği olarak gördükleri takdirde, mutad meskeninin bulunduğu Devletın makamlarına haber verdikten sonra, kendi iç hukukları uyarınca, küçüğün şahsını veya mallarını korumaya yönelik tedbirleri alabilirler.

Anılan tedbirlerin konulması, değiştirilmesi ve sona erdirilmesi için gerekli koşulları bu iç hukuk belirler. Bu tedbirlerin, gerek küçüğün üçüncü kişilerle olan ilişkileri üzerindeki etkilerini, gerekse, kendisine bakan kimseler veya kurumlarla olan ilişkileri üzerindeki etkilerini de yine bu hukuk düzenler.

Alınan tedbirlerin uygulanması, küçüğün uyruğu olduğu Devlet makamlarınca sağlanır.

İş bu maddenin yukarıdaki fıkraları uyarınca alınan tedbirler, küçüğün mutad meskeninin, bulunduğu Devletın makamları tarafından alınmış olan tedbirlerin yerine geçer.

MADDE : 5

Küçüğün mutad meskeni, bir Sözleşen Devlet'ten başka bir Sözleşen Devlet'e nakledildiği takdirde, küçüğün eski mutad meskeninin bulunduğu Devlet makamları tarafından alınmış olan tedbirler, yeni mutad mesken makamları tarafından kaldırılıncaya veya yerine yenileri konuluncaya kadar geçerli kalır.

Küçüğün eski mutad meskeninin bulunduğu Devlet makamları tarafından alınmış olan tedbirler, bu makamlara önceden haber verilmeden kaldırılamaz veya yerlerine yenileri konulamaz.

Küçüğün, uyruğu olduğu Devlet makamlarınının koruması altında bulunmakta İken yer değiştirmesi halinde, bu makamların kendi iç hukuku uyarınca almış olduğu tedbirler, yeni mutad meskeninin bulunduğu Devlette de geçerli kalır.

MADDE : 6

Küçüğün uyruğu olduğu Devlet makamları, alınmış olan tedbirlerin uygulanmasını küçüğün mutad meskeninin veya mallarınının bulunduğu Devlet makamları ile anlaşmak suretiyle bu makamlara bırakabilirler.

Küçüğün mutad meskeninin bulunduğu Devlet makamları da, küçüğün mallarının bulunduğu Devlet makamları karşısında aynı yetkiye sahiptirler.

MADDE : 7

İş bu Sözleşme'nin yukarıdaki maddeleri uyarınca yetkili Makamlar tarafından alınmış olan tedbirler, bütün Sözleşen Devletlerde tanınır. Bununla birlikte, söz konusu tedbirlerin alındıkları Devlet'ten başka bir Devlette yerine getirme işlemlerine geçilmesi gerektiği takdirde, bunların tanınması ve yerine getirilmesi, ya yerine getirmenin istendiği Devletin iç hukukuna göre, ya da uluslararası Sözleşmelere göre yürütülür.

MADDE : 8

İşbu Sözleşmenin 3 ve 4.üncü maddeleri ile 5.nci maddesinin 3.ncü fıkrası hükümlerine karşılık, küçüğün mutad meskenin bulunduğu Devlet makamları, küçüğün şahsı veya malları ciddi bir tehlike karşısında kaldığı ölçüde, gerekli koruma tedbirlerini alabilirler.

Diğer Sözleşen Devletlerin makamları, bu tedbirleri tanımak zorunda değildirler.

MADDE: 9

Tüm ivedi hallerde, ülkesinde küçüğün veya ona ait malların bulunduğu her Sözleşen Devlet makamları, gerekli koruma tedbirlerini alırlar.

Yukarıdaki fıkranın uygulanması sonucu alınmış olan tedbirler, doğurduğu kesin sonuçlar hükmü saklı kalmak üzere, iş bu Sözleşmeye göre yetkili olan makamların durumun gerektirdiği tedbirleri almaları üzerine ortadan kalkar.

MADDE : 10

Sözleşen Devletlerden birinin makamları, küçüğe uygulanan rejimin devamlılığını sağlamak üzere, imkân ölçüsünde, küçük hakkında, ancak, kararları halen geçerli olan diğer Sözleşen Devletlerin makamları ile görüş alışverişinde bulunduktan sonra tedbir alırlar.

MADDE : 11

İşbu Sözleşme hükümleri uyarınca tedbir almış olan bütün makamlar, küçüğün uyruğu olduğu Devlet makamları ile gerektiğinde, mutad meskeninin bulunduğu Devlet makamlarına bu tedbirlerden gecikmeksizin bilgi verirler.

Her Sözleşen Devlet, birinci fıkrada belirtilen bilgileri doğrudan doğruya alıp verebilecek makamları belirleyecektir. Bu makamlar Hollanda Dışişleri Bakanlığına bildirilecektir.

MADDE : 12

İşbu Sözleşmenin amaçları bakımından "küçük" deyiminden, gerek uyruğu olduğu Devletin iç hukukuna, gerekse mutad meskeninin bulunduğu Devletin iç hukukuna göre bu niteliğe sahip kimse anlaşılır.

MADDE : 13

İşbu Sözleşme, mutad meskeni Sözleşen Devletlerden birinde bulunan bütün küçüklere uygulanır.

Bununla birlikte, İşbu Sözleşme ile küçüğün uyruğu olduğu Devletin makamlarca tanınmış olan yetkiler yalnız Sözleşen Devletlere aittir.

Her Sözleşen Devlet, işbu Sözleşmenin uygulanmasını, Sözleşen Devletlerden birinin uyruğu olan küçükler ile sınırlı tutmak üzere çekince koyabilir.

MADDE : 14

İşbu Sözleşmenin amaçları bakımından, küçüğün uyruğu olduğu Devletin iç hukuku birleşik bir sistem halinde değilse, "küçüğün uyruğu olduğu Devletin iç hukuku" ve "küçüğün uyruğu olduğu Devletin makamları" deyimlerinden, bu sistemde yürürlükte olan kurallara göre ve böyle kurallar yoksa, küçüğün bu sistemi oluşturan hukuk düzenlerinden hangisine en yakın bağ ile bağlı ise o bağa göre saptanacak hukuk ve makamlar anlaşılır.

MADDE : 15

Her Sözleşen Devlet, küçüğün ana-babası arasındaki evlilik bağının iptali, sona ermesi veya gevşetilmesine ilişkin bir istem üzerinde karar verecek olan makamlarının, küçüğün şahsını veya mallarını koruma tedbirlerini de almaya yetkili saymak hakkını saklı tutabilir.

Diğer Sözleşen Devletlerin makamları, bu tedbirleri tanımak zorunda değildirler.

MADDE: 16

İşbu Sözleşme bükümleri, Sözleşen Devletlerde, yalnız, kamu düzenine açıkça aykırı olduğu takdirde uygulama dışı bırakılabilir.

MADDE : 17

İşbu Sözleşme, ancak, yürürlüğe girişinden sonra alınan tedbirlere uygulanır.

Küçüğün uyruğu olduğu Devletin doğruca iç hukukundan doğan otorite ilişkileri, Sözleşmenin yürürlüğe girdiği andan itibaren tanınır.

MADDE: 18

Sözleşen Devletler arasındaki ilişkilerde, işbu Sözleşme, 12 Haziran 1902 tarihinde Lahey'de küçüklerin vesayetini düzenlemek üzere imzalanmış olan Sözleşmenin yerine geçer.

Sözleşme, yürürlüğe girdiği anda Sözleşen Devletleri bağlayan diğer Sözleşmelerin hükümlerine hâlel getirmez.

MADDE : 19

İşbu Sözleşme Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansının Dokuzuncu Dönem toplantısında temsil edilen Devletlerin imzasına açıktır.

Sözleşme onaylanacak ve onay belgeleri Hollanda Dışişleri Bakanlığına verilecektir.

MADDE : 20

İşbu Sözleşme, 19.ncu maddenin 2.nci fıkrasında Öngörülen Üçüncü onay belgesinin verilmesinden sonra altmışıncı gün yürürlüğe girecektir.

Sözleşmeyi sonradan onaylayan her imzacı Devlet için, Sözleşme, onay belgesinin verilmesinden sonra altmışıncı gün **yürürlüğe** girecektir.

MADDE: 21

Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı'nın Dokuzuncu Dönem Toplantısında temsil edilmeyen her Devlet, 20.nci maddenin 1.nci fıkrası uyarınca yürürlüğe girdikten sonra işbu Sözleşmeye katılabilir. Katılma belgesi Hollanda Dışişleri Bakanlığına verilecektir.

Katılma, yalnız katılan Devlet ile bu katılmayı kabul ettiğini bildirecek olan Sözleşen Devletler arasındaki ilişkilerde geçerli olacaktır. Kabul bildirimini, Hollanda Dışişleri Bakanlığına yapılacaktır.

Sözleşme, katılan Devlet ile bu katılmayı kabul ettiğini bildiren Devlet arasında, yukarıdaki fıkrada belirtilen bildirimden yapıldıktan sonra altmışıncı gün yürürlüğe girecektir.

MADDE : 22

Her Devlet, imza, onay veya katılma sırasında, işbu Sözleşmenin uluslararası düzeyde temsil ettiği ülkelerin tümünü veya bunlardan bir veya daha fazla Ülke topraklarını uygulama kapsamına alacağını bildirebilecektir. Bu bildirim, Sözleşmenin anılan Devlet için yürürlüğe girdiği anda geçerlik kapsanacaktır.

Daha sonra yapılacak bu nitelikteki her kapsam bildirimini, Hollanda Dışişleri Bakanlığına bildirilecektir.

Kapsam bildirimini, Sözleşmeyi daha önce imzalamış ve onaylamış bir Devlet tarafından yapıldığında, Sözleşme, bildirimde belirtilen ülkeler için 20.inci madde hükümleri uyarınca yürürlüğe girecektir. Kapsam bildirimini, Sözleşmeye katılmış bir Devlet tarafından yapıldığında, Sözleşme, bildirimde belirtilen ülkeler için 21.inci madde hükümleri uyarınca yürürlüğe girecektir.

MADDE : 23

Her Devlet, en geç onay veya katılma anında, işbu Sözleşmenin 13.ncü maddesinin 3.ncü fıkrasında ve 15.nci maddesinin 1.nci fıkrasında öngörülen çekinceleri koyabilecektir. Başka hiçbir çekince kabul edilmez.

Her Sözleşen Devlet, 22.inci madde uyarınca Sözleşmenin kapsamını bildirirken de geçerliği kapsam bildiriminde belirtilen ülkeler veya bu ülkelerden bazısı ile sınırlı olmak üzere, bu çekinceleri koyabilir.

Her Sözleşen Devlet, bildirmiş olduğu çekinceyi her an geri alabilecektir. Geri-alma, Hollanda Dışişleri Bakanlığına bildirilecektir.

Çekincenin geçerliği, yukarıdaki fıkra'da anılan bildirimden sonra, altmışıncı gün ortadan kalkacaktır.

MADDE : 24

İş bu Sözleşme, 20.nci maddenin 1.nci fıkrası uyarınca yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, sonradan onaylayacak veya katılacak Devletler için de 5 yıl yürürlükte kalacaktır.

Sözleşme yürürlükten kaldırılmadıkça, her 5 yılda bir kendiliğinden yenilenmiş olacaktır.

Yürürlükten kaldırma, 5 yıllık sürenin bitiminden en az altı ay önce Hollanda Dışişleri Bakanlığına bildirilecektir.

Yürürlükten kaldırma, Sözleşmenin uygulandığı ülke topraklarından bir kesimi ile de sınırlı tutulabilecektir.

Yürürlükten kaldırma, yalnız bu bildirimde bulunan Devlet için geçerlik taşıyacaktır. Sözleşme, diğer Sözleşen Devletler bakımından yürürlükte kalacaktır.

MADDE : 25

Hollanda Dışişleri Bakanlığı, 19.ncu maddede anılan Devletler ile 21.nci madde uyarınca katılacak olan Devletlere aşağıdaki hususları **bildirecektir:**

- a) 11.nci maddenin 2.nci fıkrasında belirtilen bildirimler,
- b) 19.ncu maddede belirtilen imza ve onaylar,

- c) 20.nci maddenin 1.nci fıkrası uyarınca işbu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih,
- d) 21.nci maddede belirtilen katılmalar ve kabul bildirimleri ile bunların yürürlüğe gireceği tarihler,
- e) 22.nci maddede belirtilen kapsam bildirimleri ile bunların yürürlüğe gireceği tarihler,
- f) 23.ncü maddede belirtilen çekinceler ve bunların geri alınışları,
- g) 24.ncü maddenin 3.ncü fıkrasında belirtilen yürürlükten kaldırma bildirimleri.

Yukarıdaki hükümlerin tanıtı olmak üzere, usulüne uygun yetki ile aşağıda imzaları bulunanlar, iş bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

5 Ekim 1961 günü Lahey'de, aslı Hollanda Hükümeti arşivlerine konulmak ve Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansının 9.ncü Dönem Toplantısında temsil edilmiş olan tüm Devletlere onaylı örnekleri diplomatik yoldan iletilmek üzere tek bir sayı halinde düzenlenmiştir.